

Sovietai be atodairogrūda savo karius į priešpuolius

Per šias kovas bolševikams padaromi milžiniški nuostoliai

VYRIAUSIOJI FIURERIO BŪSTINĖ. Vyriausioji kariuomenės vadovybė praneša:

Moskvos puolime toliau pasistūmė į priekį. Prie Rostovo ir Doneco baseine priešas per naujus puolimus, kuriuose buvo sutelktos didelės pajėgos ir beatodairiškai panaudotos, turėjo nauju kruvinu nuostoliu.

Rostovo okupacinių kariuomenė pagal įsakymą evakuavo ankštęs miesto sritį, kad be atodairogrūda savo kariuomenės užnugaryje.

Prie Leningrada buvo atmušti stipresni priešo mėginimai praslaūžti.

Šiaurinėje Afrikoje jungtinės kariuomenės sutelktai puola britų pajėgas, kurios vėl prasiveržė iš pietryčių Tobruku

kryptimi. Vokiečių kovos lektuvai sėkmingai bombardavo geležinkelio įrengimus prie Sidi Baranio.

Kanale greitieji laivai sėkmingai atmušė britų greitųjų laivų flotilijos puolima, nukreiptą į viena vilks'ine. Iš dalies jau sužaloti priešo laivai buvo persekiojami vokiečių torpedininku, ir vienas britų greitasis laivas buvo nuskandintas, o kiti du artimoje kovoje buvo taip sunkiai sužaloti, kad galima tikėtis, jog jie nuskendo. Visi vokiečių laivai sugrįžo į savo uostus.

VYRIAUSIOJI FIURERIO BŪSTINĖ. Vyriausioji kariuomenės vadovybė praneša:

Prie Rostovo ir Doneco baseine vokiečių kariuomenės dalinių, bendradarbiaudami su karinėmis oro pajėgomis, vėl padarė priešui didžiausiu nuostoliu, atmušant jo vakar pakartoitus masinius puolimus. Kovos lektuvai Taganrogo lankos rytinėje dalyje padegė vien-

na naftos rezervuarą. Maskvos srityje puolantieji pėstininkai ir šarvuočių junginiai pasiekė naujų teritorinių laimėjimų.

Priešais Leningradą buvo atmuštas vienas stipriokas priešo mėginių prasveržtis, kuri rėmė šarvuočių. Pačioje šiaurėje kovos lektuvų junginiai ir toliau naikino svarbius Murmansko geležinkelio įrengimus. Kiti sėkmingi puolimai iš oro buvo nukreipti prieš aerodromus ir geležinkelio įrengimus pietiniame ir viduriniame Ryto fronto ruože. Dienos metu buvo bombarduojamas Leningradas ir Maskva.

Prie Anglijos pakraščio naktį i lapkričio 29 d. greičiai laivai puolė vieną stiprią apsaugotą priešo laivų vilkstinę. Buvo nuskandintas vienas priešo tanklaivis 7.000 tonų talpos. Kitas didelis laivas buvo torpeduotas ir, galimas dalykas, nuskandintas.

Šiaurės Afrikoje vokiečių ir italių

nuostoliai. Kariuomenės junginiai toliau vykdė savo priešpuoli. Per ta priešpuoli buvo sunaikinti dar kiti priešo šarvuočiai. Vokiečių smūginėjimai kovos lektuvai ir naikintuvu junginiai išskaidė britų voras ir pasiruošius karos veiksmų šarvuočius. Sėkmingai buvo bombarduojami priešo tiekimo kelias prie Marsa Matruko. Per oro kautynes vokiečių naikintuvai numušė 5 britų lektuvus, patys neturėdami jokių nuostolių.

Nuo lapkričio 22 iki 28 dienos sovietų karinės oro pajėgos neteko 207 lektuvų. 79 iš tų lektuvų buvo numuši per oro kautynes, 53 — zenitinės artilerijos, o kiti buvo sunaikinti žemėje. Per ta pati laika vokiečiai Ryto fronte neteko 24 lektuvų.

BERLIN. XI. 29. DNB dėl kariuomenės pranešimo papildomai pačių: Tuo tarpu, kai vokiečių kariuomenė toliau sėkmingai puola Maskva,

sovietai prie Rostovo ir Done-

co lanke sutelkė savo kariuomenę, kurią nori be jokios atodairogrūda savo kariuomenės užnugaryje.

Cia laikomas principo, jog su žmonių masių aukojimui nereikia skaičytis, jei tik galima pasiekti bet kokį laimėjimą, nors tai būtų iš tiksliamasis laimėjimas. Jie nuėjo taip tol, kad kurstė vokiečių paimtojo Rostovo gyventojus priešingai tarpauinei teisei kovoti už vokiečių kariuomenės nugaros. Toks priešingas tarptautinės teisei kovos būdas privėdė prie to, kad Rostovo igulai buvo išsakta evakuoti Rosovo miesto sritį. Tas evakuavimas duos galimą priversti Rostovo gyventojus laikytis tarptautinės teisės nuostatai ribu. Galimas dalykas, kad bolševikai skelbs žinią, esą jie atsiėmė Rostova. Apie tai negali būti nei kalbos.

Cia vykdomos vokiečių vadovybės planingos priemonės užtikrinėti tarptautinės teisės nuostatai ribu. Šiaurės Afrikoje vokiečių ir italių kariuomenė koncentriniais nūškai vedamais puolima kovoja su stipriomis britų pajėgomis, kurios vėl veržiasi iš pietryčių į Tobruką.

Šis faktas rodo, jog ir Šiaurės Afrikoje iniciatyva yra vokiečių vadovybės pusėje.

BERLIN. XI. 30. Iš karinių šaltinių pranešama: Pietiniame Ryto fronto ruože lapkričio 29 dienos būvyje, sutelkė visas savo turimas jėgas,

bolševikai pakartojo masinius puolimus prieš vokiečių pozicijas Doneco baseino srityje.

Plačiomis ir ilgomis bangomis vis buvo atvaromi bolševikai į smarkią vokiečių gynimosi ginklu ugnį. Vokiečių artilerijos ir pėstininkų ginklu apšaudomi,

bolševikai turėjo be galo didelių nuostolių užmuštis ir sužiūstas.

BERLIN. Iš karinių šaltinių DNB patiria: Leningrade apsuptu bolševiku mėginimas su stipriomis jėgomis prasveržti lapkričio 29 d. popiet buvo atmuštas, padarant sovietams didelius nuostolius. Ta diena popiet pasireiškė vis stiprianti sovietų artilerijos ugnis, ir todėl buvo galima tikėtis sovietų puolimo, mėginant prasveržti iš vokiečių apsupimo žiedo. Pradėjus temtį, stiprios bolševiku jėgos puolė vokiečių pozicijas. Vokiečių pėstininkų ir artilerijos ugnis palaužė si bolševikų masini puolimą. Bolševikams buvo padaryta nepaprastai daug nuostolių. Iš nedaugelio tankų, kurie rėmė si sovietų mėginiams prasveržti, tris tankus sunaikino vokiečių kariuomenės dalinių.

TOKIO. Ministeris pirmininkas Tojo šiandien per radiją pareiškė, kad Japonija, Kinija ir Mandžukas visiškai sutaria dėl ivedimo Ryto Azijoje naujos santvarkos, pagristos teisingumo ir dorovingumu ir dėl sudarymo ašies patvarai taikai išlaikyti. Tojo pareiškė: Bendriems tų trijų valstybių tikslams išvykdyti reikia atsižvelgi į sunkumus, su kuriais susiduria šis didysis uždavinys. Tojo pakartojo tris japonų politikos principus, kurie yra: gera kaimynystė, bendras gynimasis nuo komunizmo ir ūkinis bendradarbiavimas. Čungkingas, kaip pareiškė Tojo, dar tebevedas kaičių politiką ir savo kovoje su Japonija esąs priklausomai nuo trečiųjų valstybių.

NEW YORKAS. Irano ministris pirmininkas Furughis, kuris baigė derybas dėl sovietų britų sąjungos, su Iranu, kaip pranešė Asialai pranešė apie savo kabineto atsisiųdinimą.

Šiaurės Afrikoje tebeine atkaklūs mūšiai

Anglai visomis jėgomis mėgina prasimūsti į Tobruką. I nelaisvę paimtas vėl vienas britų generolas

ROMA. XI. 29. Vyriausioji kariuomenės vadovų priešo vadovybė praneša:

Vakar 10-ja Marmaricos mūšio diena, nuo ankstyvo ryto iki nakties vyko smarkios kovos.

Sollum fronte — artilerijos veikla ir nesėkmingi priešo mėginimai pulti.

Prie Tobruko Bolognos divizijos buvo atmuštas naujas priešo puolimas prasveržti į Tobruko žiedą rytime kryptimi.

Centrinėje ruože vyko smarkios kovos su priešo šarvuočių ir pėstininkų pajėgomis, kurias rėmė artilerija ir oro pajėgos. Per šias kovas buvo sunaikinta visa priešo motorizuota brigada. Vokiečių ir italių kariuomenė paėmė daugiau kaip 1000 belaisvių, jų tarpe

brigados vadų anglų generolą James Carges.

Buvo sunaikinta daugiau kaip 50 britų šarvuočių. Kitos priešo motorizuotos bei transporto priemonės buvo padegtos arba padarytos nestikamomis. Pažymėta stipri vokiečių ir italių aviacijos veikla. Keilių eskadrilės ir toliau puolė priešo motorizuotus vienetus Gialo oazės srityje. Lapkričio 27 d. popiet 2 britų lektuvai apšaudė Misuratą. Vienas lektuvas buvo numuštas, kiti du lektuvai buvo numušti Marmaricos fronte.

ROMA. XI. 30. Vyriausiasis kariuomenės štabas praneša:

Vakar Marmaricos mūšyje pažymėta tam tikra pertrauka. Dalinių kovos vyko viduriniame fronto ruože ir Sollum fronte. Iš Tobruko ir Bardijos néra nieko pažymėtino pranešti. Priešo lektuvai buvo atskridę ties Derna, Tripoliu ir Bengaziu. Tu puolimo metu italių ir vokiečių zenitinė ar ilerija numušė keturis priešo lektuvus: viena Dernoje, vieną Tripolyje, kur buvo paimti į nelaisvę numuštojo lektuvo įgulos nariai kariuonės, ir du — ties Bengaziu, kur numuštas lektuvas nukrito į jūrą.

Per oro kautynes vokiečių karijės oro pajėgos numušė 7 priešo lektuvus.

Mūšių karijės oro pajėgos bombardavo Marsa Matruko geležinkelio mazgą ir toliau puolė priešo motorizuotus dalinius Džalo oazėje. Vienas iš mūšių jūros žvalgybos lektuvų, užpultas trijų priešo lektuvų, numušė vieną britų lektuvą.

Vidurinėje Viduržemio jūros dalyje lapkričio 29 dieną popiet du

Kas laukia Anglijos?

Klausia vokiečių spauda

BERLIN. Ko laukia Anglija dar šiandien, ko galėtų ji dar ti- kėtis? — klausia „Frankfurter Zeitung“ ir toliau rašo: Baisusis deficitas auga diena po dienos, amerikiečiai vis labau pučiasi, jie drista statyti savo koja, net Šiaurės Airijos teritorijoje, anglai turėti tai toleruoti. Amerikos imperializmo spaudimas yra neatremiamas ir Shylocko godumas keilia pasibaigėjimą. Tačiau Didžiosios Britanijos ūkinės ir socialinės pokarinės problemos išsaugia iki nepakeliamų ribų. Toliau laikraštis rašo: Mes manome, jog galima pasakyti: Anglija nelaukia nėškaukasi, josios valdovai yra vedami automatinos, kuri yra daug stipresnė, negu jų pačių galvojimas, vilčias ar norai. Jie pažadino piltasias karo dvasias ir jų ne galės nusikratyti, o kas dar būgiau: jie pašaukė Rooseveltą, ir jo nemusikratys. Anglija, beveik tūkstančių kovodamų toliau, stengiasi pabėgti pati nuo savo sažinės, jie šluuboja per karą, būdamai milžinišku savo klaidu vergė.

Ir štai Anglijai, pažymi laikraštis, Adolfas Hitleris, suprasdamas atsakomybę, dar prieš metus padarė tokį pasiūlymą, kuris nei dabar, nei ateityje nebebus pakartotas. Jei nebūt Roosevelto ir karo kurstytojų ir spekuliantų amerikiečių, tai susitarėtu tuomet nebūt buvę negaliama. Anglių turėtų patys atsakyti konferencija tarp Halifaxo ir Hullio. Per ta konferencija buvę svaromi santykiai tarp Jungtinės Val-

praejė nuo to laiko, išsimokėjo. Vokietija ir jos sajunginės, konstatuoja laikraštis, laimėjo labai vertiną pagrinda savo ateitį, pagrinda, kurio joks anglas ar amerikietis negali nė paileisti. Mūsų priešai dabar turi dar rimtiesi rūpesčių ir ju kelyje esama nauju sunkiausiu pavoju, tame kelyje, kurio gale stovi ne Churchill's ir jo Anglija, bet Rooseveltas ir jo amerikonių.

BOSTONAS. New Yorko radžias anglių kalba paskelbė tokia žinia: „Po pusės valandos pasitarimo su Japonijos atstovais Cordell Ullis pareiškė: Aš neturiu jokios vilties su jais vėl pasimažyti.“

TOKIO. Dėl žinių, kad Jungtinės Valstybės nutarusios ivesti oro patrulius virš Birmos kelio oficialūs sluoksniai pareiškia, kad šito kai priemonė yra „tiesioginis priešingas akas“ ir turi būti laikoma „pavyzdžiu provokatoriškos ginkluotos agresijos iš ABCD vals ybiu pusės“.

BOSTONAS. New Yorko siustuvės praneša, kad šeštadienį ivyko konferencija tarp Halifaxo ir Hullio. Per ta konferencija buvę svaromi santykiai tarp Jungtinės Val-

stybių ir Japonijos ir klausimas, ar prieš iki karo ar taika bus išlaikyta. Be to, buvo aptartas Didžiosios Britanijos ir Jungtinės Valstybių bendradarbiavimas, kuris buvo apibūdintas, kaip vis glaudėjantis.

Užsienių reikalų ministeris Hullis — buvo pranešęs per siustuvą toliau — aiškiai išdėstė ypatingam Japonijos Igaliotiniui Kurusui ir admiralui Nomurai tuos principus, kurių Jungtinės Valstybės turi laikyti, jei nori, kad taika būtų išlaikyta. Štai principai didele daliu yra priešingi Japonijos pažiūromis.

STOCKHOLMAS. Stockholmo laikraštui Londono korespondentui pranešimui,

AMSTERDAMAS. Anglių informacijos biuras praneša, kad visi Singapuro kariuomenės daliniai gaivo išsakymą būti pasiruošiai žyginiui. Kino teatruse ekrane pasirodė raginimai kareiviams rinktis kareivinėse.

„Svenska Dagbladet“ praneša, jog Londono esama tos nuomonės, kad sunku numatyti, kaip galėtų būti išvengtas karas. „Stockholms Tidningen“ pranešimui iš Londono, iš Jungtinės Valstybių Londone gauta telegramu, pagal kurias oficialiuose Vašingtono sluoksniuose nebeturi vilties, kad derybos būtų pradėtos.

„Svenska Dagbladet“ praneša, jog Londono esama tos nuomonės, kad sunku numatyti, kaip galėtų būti išvengtas karas. „Stockholms Tidningen“ pranešimui iš Londono, iš Jungtinės Valstybių Londone gauta telegramu, pagal kurias oficialiuose Vašingtono sluoksniuose nebeturi vilties, kad derybos būtų pradėtos.

AMSTERDAMAS. Anglių informacijos biuras praneša, kad visi Singapuro kariuomenės daliniai gaivo išsakymą būti pasiruošiai žyginiui. Kino teatruse ekrane pasirodė raginimai kareiviams rinktis kareivinėse.

Kodėl pasidavė Gondaro gynėjai?

Jie per 6 mėnesius atkakliai priešinosi kokybiškai ir kiekybiškai žymiai pranašesnei kariuomenei

ROMA. Apie kovas, kurios išsi-
sėmus visiems medžiaginiams prie-
šinimos galimumas, privėdė prie
italų pozicijų Gondare (Abisinijoje)
pasidavimo, karinių italių žinovų
pranešama šiu smulkmenų:

Gondaras buvo apsuptas ištisa
linija išorinių gynimosi pozicijų,
kurios sudarė daugiau kaip 1.300
kilometrų frontą. Tarp tų pozicijų
buvo daugybė didesnių tarpu. Šios
pozicijos, kurias yra labai visiems
pasidarė per paskutinius šešis
labai narsaus mūsų įgulų prieši-
mosi mėnesius, buvo Culqua-
berto ir Vercabero, Gorgoros ir Cel-
gos, Denghios ir Uelagho pozicijos.
Be jų, buvo dar silpnai vidujinė gy-
nimosi linija. Nepaprastai stiprus
priešo spaudimas paskutinėmis sa-
valtėmis koncentriškai buvo nuk-
reiptas prieš visus fronto ruožus.
Tuo būdu Amharos kariuomenės
dalinių vadovai buvo neįmanoma
atlirkti manevrą iš vidujinės linijos
i labiausiai grasinamus išorinės gy-
nimosi linijos punktus, nežiūrint
jau to, kad tokiam manevrui trū-
ko lektuvų ir benzino. Galutiniai
atsidūrus anglių rankose Culquaberto
ir Vereabero pozicijoms, priešas
savo puolimus galėjo nukreipti į
silpnus Azozo gynimosi įrengimus,
kurie trumpai tegalėjo priešintis
kombinuotiems priešo artilerijos,
šarvuodžių ir karinių oro pajėgų
puolimams. Tuo būdu priešo pėsti-
ninkai susidurė su susilpnėjusiu
priešinimi, nes, palyginus su ilgu
ginamu frontu, turėta gynimusi
labai maža kariuomenės dalinių.
Taip priešo karinės pajėgos, oro pajė-
gų remiamos, galėjo pasistumėti
iki pat Gondaro vartų ir nepaprastai
smarkus puolimus nukreipti
prieš vidujinę miesto gynimosi
juostą. Prieš šiuos puolimus ita-
lių gynėjai naturėjo nė vieno lektu-
vo, jokio tanko ir, trūkstant mu-
nicijos, nebebuvo galima sekmingai
gintis artilerijos ugnimi. Po septyni-
mėnesius trukusios ilgos kovos
jau visai buvo išsekusios ir me-
dicinos priemonės. Italų kariniai
kovos prieš kokybiškai ir kiekybiškai
pranašesnė kariuomenė. Priešo
karinių skaičius buvo žymiai didesnis.
Iki pat galo buvo nuostabi Amharos
karinių pajėgų kovos dvasia. Ta-
čiau yra tam tikros fizinės ir mate-
rialinės ribos, kurių negali peržengti
nė aukščiausia kovos valia bei
priešinimosi norai. Per didelę kovos
priemonių stoka perdaug slėgė
narsiuosis Gondaro gynėjus, r ga-
lima buvo manyti, kad jie tegalės tik
žymiai trumpesnį laiką priešinti.

ROMA. Stefano agentūros pra-
nešimu, Romos politiniuose sluoks-
niuose konstačojama: „Su pasid-
žiūjančiu liūdesiu ir nepalaužia-
mu noru laimėti italių tau a sutiko
žinia apie garbingo priešinimosi
pasibaigimą Gondare“. Mažas Gon-
daro gynėjų būrys, kuris kovėsi su
daugiau negu įprastu narsumu, bu-
vo išsamoniškas, kad jis gina ne tik
vietovę, bet ir Italijos imperijos
idėją. Minetuose sluoksniuose pa-
sibaigimą Gondare“.

„Gondaro didvyrius“ ir pabrėžia,
kad italių kova Gondaro srityje yra
tiesiog didvyrių epas, kuris gal-
užimti žymą vietą šio karo istorijoje.
„Deutsche Allgemeine Zeitung“ primena, kad italių kariuome-
nės daliniai kiekybiškai buvo silpni,
buvo atkirsti nuo visų susiseikimo
kelių ir vis dėlto jie ne tik atsilai-
kė prieš milžinišką priešo persvara,
bet dar jam savo staigiai puo-
limais padare didelių nuostolių ir
ir privertė ji daug kartų atsisakyti
nuo pasiruošimo atlirkti baigiamajį
puolimą. Laikraštis pabrėžia: iki
paskutinės žienvės ir paskutinės
galimybės italių su čiabuvu kariuomenės
dalinių gynė fašistinės Italijos vėliavą. Todėl ši kova yra
garbingas puslapis mūsų sajungininkės Italijos istorijoje“.

Italijs atliko ši sunkų uždavinį,
irodė aukštą politinio subrendimo
laipsnį, pasiekę fašistinė dvasijoje.
Politiniuose Romos sluoksniuose
konstatuojama, kad visi britų ir
amerikiečių planai, kuriuos numatoma
Italijs vidas žlugimo galimybę, remiasi
vlixiškai kliaidninga
italų tautos nuotakų įvertinimu ir
todėl jie turėjo nuelgti niekais, kaip
jie ir aityje nuelgti niekais, nes
italų tauta yra tvirtai pasiryžusi
laimėti ir visomis savo jėgomis
kovos iki galutinės pergalės. Iš
sunkių smūgių susidarys stipri jė-

ga išlaikyti ir tikėti į pergale, nes
Dude italių tautai suteikė ne tik sa-
vo šventų telisių išsamoinimą, bet
ir virčiausius norus bet kuria kai-
na jas išvykdys.

BERLIN. Spauda rašo apie
„Gondaro didvyrius“ ir pabrėžia,
kad italių kova Gondaro srityje yra
tiesiog didvyrių epas, kuris gal-
užimti žymą vietą šio karo istorijoje.
„Deutsche Allgemeine Zeitung“ primena, kad italių kariuome-
nės daliniai kiekybiškai buvo silpni,
buvo atkirsti nuo visų susiseikimo
kelių ir vis dėlto jie ne tik atsilai-
kė prieš milžinišką priešo persvara,
bet dar jam savo staigiai puo-
limais padare didelių nuostolių ir
ir privertė ji daug kartų atsisakyti
nuo pasiruošimo atlirkti baigiamajį
puolimą. Laikraštis pabrėžia: iki
paskutinės žienvės ir paskutinės
galimybės italių su čiabuvu kariuomenės
dalinių gynė fašistinės Italijos vėliavą. Todėl ši kova yra
garbingas puslapis mūsų sajungininkės Italijos istorijoje“.

Italijs atliko ši sunkų uždavinį,
irodė aukštą politinio subrendimo
laipsnį, pasiekę fašistinė dvasijoje.
Politiniuose Romos sluoksniuose
konstatuojama, kad visi britų ir
amerikiečių planai, kuriuos numatoma
Italijs vidas žlugimo galimybę, remiasi
vlixiškai kliaidninga
italų tautos nuotakų įvertinimu ir
todėl jie turėjo nuelgti niekais, kaip
jie ir aityje nuelgti niekais, nes
italų tauta yra tvirtai pasiryžusi
laimėti ir visomis savo jėgomis
kovos iki galutinės pergalės. Iš
sunkių smūgių susidarys stipri jė-

Paskutinieji Roosevelto pareiškimai

VAŠINGTONAS. XI. 29. Prezidentas Rooseveltas per pasikalbėjimą su spaudos atstovais pareiškė, kad nera apginkluojami tie Jungtinės Valstybių prekybos laivali, kurių plaukia iš Jungtinės Valstybių uostų į Ispaniją ir Portugaliją. Taip pat nera apginkluojami i Jungtinės Valstybių laivali, kurių plaukioja tarp Vidurinės ir Pietų Amerikos, ir „dabartinėmis aplinkybėmis“ Jungtinės Valstybių laivali Ramiajame vandenyno. Pa-
klaustas, ar jis numa o greitą ap-
linkybių pasikeitimą Ramiajam
vandenyno, Rooseveltas atsakė, kad
tai priklauso nuo Tokio, o ne nuo
Washingtono. Jungtinės Valstybių
vrieusybė, kaip pažintino Rooseveltas,
Ramiojo vandenyno klausimai
vedė be galio kantria politika.
Atsakdamas į klausimą, ką jis
ketvirtadienį pasakė Kurusu ir
omurai, Rooseveltas pareiškė,

kad jis jiems pasakė maždaug ta-
pat, kā Hullis jiems buvo parei-
škes vieną dieną ankščiau. Ryšium
su tuo gerai informuo tose vyriausybės
sluoksniuose pareiškama, kad Jungtinės Valstybių politika
Ramiojo vandenyno erdvėje buvo
griežta „nepuolimo politika“ ir kad
Jungtinės Valstybių vyriausybė visada stengesi vengti okiu žygij
kurių valėtų pakeisti taikingu pa-
deti. Jungtinės Valstybių vyriausybė
su dideliu kantriuoju mėgina
i Japoniją įtikin į šios politikos
teisingumą. Tačiau, nežiūrin tokį
Jungtinės Valstybių pastangą, bu-
vusi nusistata Japonijos ekspedicinė
kariuomenė į Indokiniją, ir ta-
tai Vašingtono sukelė labai dideli
susirūpinimą. Jungtinės Valstybių
vyriausybė darant žygij išlaikyti
status quo Ramiojo vandenyno
erdvėje, išskyrus Kiniją, kuri tu-
rinti būti grąžinta kinams.

Roosevelto atsišaukimas į amerikiečius

NEW YORKAS. Iš privataus
traukinio, kuriuo Rooseveltas vyks
iā Warmingsprinse, Jungtinės Val-
stybių prezidentas, kaip Associated
Press praneša, paskelbė į Jungtinės
Valstybių tautą atsišaukimą, kuriame
jis gruodžio 15 diena nustatė
„Bill of Rights Day“. Atsišaukime
jis ragina Jungtinės Valstybių tau-
tą tą dieną pagerbti tos didžių

avantažus, kuriuos teikia „Bill of
Rights“. Atsišaukime toliau pažy-
mėta, kad gruodžio 15 diena turinti
būti mobilizacijos dėl laisvės ir
žmogaus teisių dieną. Buve pa-
miršta, kad už tas teises žmonės
yra aukoję savo gyvybę. Tad Jungtinės Valstybių tauta turinti
rūpintis, kad tos teises nežiūt ar
nebūtų susilpnintos. „Bill of
Rights“ aplima pirmuoju dešimtu
Jungtinės Valstybių konstitucijos
nuostatu, juos pažinkdama, ir
turi, tarp kitko, užtikrinti tikėjimo,
spaudos, kalbos, ir susirinkimų
laisvę. Tie nuostatai buve nusta-
tyti prieš 15 metus.

Anglai stiprina Singapūrą

SANCHAJUS. XI. 29. Žinomis iā
Singapūro, ten vėl atsiusta žymiai
britų kariuomenės pastiprinimui.
Atsiustos kariuomenės tarpe esan-
čios aviacijos personalas ir lauko arti-
lerija su visais ginklais. Singapūro
radijas pranešė, kad palei Johoro
pietinių pajūrių išdėstyti nauji
platūs minų laukai. Oficialūs britų
organai „karinių paslapčių sau-
gojimo sumetimais“ atsisakė kom-
mentuoti pranešimus apie stiprių
anglių pajėgų sutelkimą prie Malajų ir Tajo sienos.

VAŠINGTONAS. XI. 29. Prezidentas Rooseveltas penktadienį iš-
vyko į Warmingsprinse, Georgijos
valstybę. Associated Press žinio-
mis, jis yra nutarę tame kurorte
praleisti kelias dienas.

Dideli suomių laimėjimai šiaurėje

HELSINKIS. XI. 29. Penktadien-
io vakare Suomijos valstybinio
informacijos biuro paskelbtame
fronto pranešime sakoma, kad suo-
mių kariuomenės daliniai per kar-
velksms šiaurinėje fronto dalyje
pastaroiosioms dienomis vėl pasiekė
naujus laimėjimus. Per keturias
dienas trukusias smarkias kovas
buvo sunaikintas vienas apsuptas
priešo dalinys, kuris, ištisas dienas
ruošėsi, mėgino prasiveržti, ir bu-
vo išlaikyti stiprus pagalbinės kariuomenės
dalinių, kurie skubiai čia buvo atsiusti apsuptajam
daliniui padėti. Tarp kitko, fronto
pranešime sakoma: Suomijų pėsti-
ninkai ir pionieriai, tiksliai ir gera
nutalgyta artilerijos bei granatai
saldžią ugnį ir sekminga šarvu-
čių veikla keturias dienas trukusias
suomijos kariuomenės dalinių kovas
privėdė prie visiško laimėjimo. Bu-
vo sunaikinti 9 kovos vežimai. Gro-
bio tarpe, tarp kitko, yra penkios
priešankinės patrankos, kelios de-

simtys automatinų ginklų ir dideli
buv. Rusijos dvaro damai, kuri pati
i vertino 2.000.000 frankų. Ta
buvo užimta 600 sovietų giminų
sustiprinimų įrengimų iš medžio.
Maždaug 200 iš tų sustiprinimų yra
dideli ir nepaprastai suvertinti
īrengimai. Daugiau kaip 300 prie-
šo karių žuvo. Buvo paimta apie
50 belaisvių. Iš suomijų pusės žuvi-
tik vienas karys ir buvo sužeista
14 vyrų. Antrąjų kovų dieną vien-
nas priešo lektuvas mėgino aprū-
pinti reikmenis apsuptuosius
priešo dalinius. Tačiau priešankinė
linijų zenitinė artilerija privertė
tą priešo lektuvą nusileisti suomijų
pusėje.

PARYŽIUJE PARDOUOTAS YPA- TINGAS SMARAGDAS

PARYŽIUS. Vienose varžytynėse
Paryžiuje buvo pagarsintas už 100.
000 frankų parduotu smaragdas,
kuris dėl savo tariamos talismaninės
vertės buvo īvaržytas iki 325.
000 frankų. Smaragdas priklauso
vienai Francūzijoje gyvenančiai
dėl šitokių įtarimų.

Rusijos dvaro damai, kuri pati
i vertino 2.000.000 frankų. Ta
buvo užimta 600 sovietų giminų
sustiprinimų įrengimų iš medžio.
Maždaug 200 iš tų sustiprinimų yra
dideli ir nepaprastai suvertinti
īrengimai. Daugiau kaip 300 prie-
šo karių žuvo. Buvo paimta apie
50 belaisvių. Iš suomijų pusės žuvi-
tik vienas karys ir buvo sužeista
14 vyrų. Antrąjų kovų dieną vien-
nas priešo lektuvas mėgino aprū-
pinti reikmenis apsuptuosius
priešo dalinius. Tačiau priešankinė
linijų zenitinė artilerija privertė
tą priešo lektuvą nusileisti suomijų
pusėje.

BERLIN. Ryšium su Danijos pri-
siedėjimu prie antikominterninio
paktu anglių propaganda išrado
tvirtinimus, kad Danija buvo pri-
versta pasirašyt tam tikras slaptas
klauzules, kad ji būsianti priversta
statomi į karą ir t. t. Šie tvirtinimai
Wilhelmstrasse lankomi tokiais
pat pukliais melais, kaip ir tai, kad
tarpa Danijos karaliaus ir jo vyriausybės
pasireiškę priešingumų. Iš kompetentingų vokiečių sluoksnui
ryšium su tuo taip pat nurodoma
i pareiškimą, kuri padarė danų vy-
riausybės devynių vyrų komisija
dėl šitokių įtarimų.

prieglauda, nes prieglaudose auginančiai
vaikai tévai dažniausiai nebepamatato. Tai, kaip
jūs manote, ką turėjau daryti? Nagi kasdiens
nešiojau jū su savimi į pašto įstaigą. Ten dirbau
ir savo kūdikį penéjau. Ar tamsta gali sau iš-
vaizduoti, koks buvo man vargas? Žinoma, gal-
ėjau padaryti taip pat paprastai, kaip kitos ma-
no draugės tarnautojos — atiduoti vaiką į prie-
glaudą, bet aš negalėjau skirtis su savo vaiku.

Jauna šviesiaplaukė moteriškė, bepasakoda-
ma išgyventus vargus dėl savo dukrelės, kuri
ji dabar, pasakodama, ant rankų laikė, net ap-
siverkė. Dabar jos mylimoji dukrelė galėjo bū-
ti maždaug poros metų amžiaus.

— Pasakykit jūs man, kur jūsų seniai yra,
kurie visiškai jau nebegali dirbti? — paklau-
siau mano bendrakeleiviu.

— Pas mus kiekvieno žmogaus senatvė la-
bai gerai aprūpinta, — atsakė man, ironiškai
ypsodamas, iki šiol tylėjus Minsko metalo
fabriko meisteris lokaliniškis (lokalščik), ma-
tyti, džiovininkas, nes labai liesas, pageltes ir
nuolat uždusdamas kosis. — Nebegalį darbo
dirbti seniai tuoju gabentami į senelių prie-
glaudą. Jie ten gauna gerą maistą ir visus pa-
togiūmus. Bet tamsta, būdamas Minske, uželik
i senelių prieglaudą, jei ji dar nesugriauta. Jei
tamsta tenai rasi tris keturius senius, tai, gal-
ima sakyti, labai daug. Toje senelių prieglaudoje
jie yra pro vienas duris ivedami, o jau kitą
dieną pro kitas duris išnešami. Visi mūsų se-
niai turi labai gerai žinio, už tat, kol jie kvapo-
turi, dirba iki nugriūva. Socialinis aprūpinimas
sovietuose labai geras, paremtas taisyle: kas
nedirba, tas ir nevalgo!

Pulkiniukas J. Petruitis

Kai jie mus sušaudė

Tai čia, Joan Jakovlevič, mūsų „nenuga-
limoji armija“, kurią varo du vokiečių karei-
viai. Jei tokia minia rusai varytų, tai būtų
šimtai palydovų, o jie užtenka ir dviejų ka-
reivių.

Saulei leidžiantis, atėjom į Smilovičius, tris-
dešimt penki kilometrai nuo Červenės. Tai ne-
mažas miestelis ir labai didelis kolchozas. Ma-
tyti, čia kadaise buvęs kokio nors stambaus di-
diko dvaras.

Senoji lietuvių muzika scenoje

Filharmonijos Liaudies Ansamblio koncertai susilaikė labai didelio susidomėjimo. Reakcija: todėl buvo labai įdomu bent kai kuriai, daugiau principiniai, klausimai išgirsti paties ansamblio vadovo p. J. Švedo nuomonę. Šis pasikalbėjimas turėjo būti paskelbtas šeštadienį, bet dėl vienos stokos liko šios dienos numeriu. — Red.

Liaudies muzika domėjauside būdamais Klaipėdos konservatorijos klausytojas. Tada man teko tvarkyti ir aprašinėti gausu muz. J. Žilevičiaus liaudės muzikinių instrumentų rinkini. Tas domėjimasis buvo daugiau moksliškai pobūdžio. Vėliau, būnant gimnazijos mokytoju, su mokiniais teko dainuoti liaudies dainų, groti liaudės instrumentais (skudučiais, lumzdeliais), užrašinėti liaudies melodijas, kurų mokėdavo iš kaimų kilti mokiniai. Dar kiek vėliau gavau vadovauti jau didesniams skudučių orkestrui.

Studijavau liaudies instrumentus, dainas, dainavimo būdus mokyklinio muzikos vadovėlio lietuviškajai dailiai rašyti. Isitikinai, kad lietuvių turys, skirtingus muzikos principus.

Tačiau iš kaimų gržtai tada nebuvu naudotakos. Tenkinomės tik mokslišnū domėjimus lietuvių muzika. Višas dėmesys buvo suteiktas i tai, kaip pasivysti Vakaru Europa. Muzikai tenkintavosi liaudies melodijų perkompromavimu.

Kaip kūrėsi liaudies ansambli?

Bolševikinei valžiai reikėjo tam tikras reklamos. Tam buvo isteigta pati Filharmonija ir joje numatyta liaudies ansambli — naujas dalykas. Prisiėmus to ansamblio vadovo pareigas, teko imtis liaudies instrumentų studijų ir ieškoti ansamblių darbo formos. Eksperimentai nuedavo net iki kuriozu: i ansambli teko kviečti tūkstančius liaudinių originalų, parinkti iš nuošalesnių vietų. Daugeliis iš jų, labai įdomūs savo nuolatinėje aplinkumoje, scenoje pasmedavo. Mieste gyvendami jie nuolat ligdavosi kaimo. Iš jų nusizūrėjus būdingu liaudinių pasireiškimo ypatumui, i ansambli teko rinkti žmones, kurie būtu gabūs, lankstūs laudinių pasireiškimo interpretatorių.

Dabartinių ansamblių dalyvių daugumas iš kilmės kalniečiai. Ju amžius sukasi apie 30 metų. Šokėjų grupė (18 asm.) šokių vadovas M. Baronaite perimta iš universiteto. Kitu bendrasis išsilavinimas labai įvairus. Muzikinio išsilavinimo — visi tūkst. muzikos mylėtojai iš dar — nėmėta primityvi lietuviškuma. Iš 54 asmenim, dabar esančiu liaudies ansambli, tik apie pusę dirba nuo jo susikūrimo. Keturi bolševiku išvežti, negržti.

Kiekvienas ansamblio dalyvis, be pagrindinės specialybės, turi dar dvi žiūties. Dainuoja, visi. Be to kiekvienas dar groja arba šoka.

Kaip éjo darbas bolševiku laikais?

Apskritai, bolševiku laikais dirbtu buvo labai sunku. Tiesiog nežinojom, kas daryti. Iš Maskvos buvo reikalaujama linksmu dainu ir dainu apie Stalino. Teko suktis. Apie Stalina liaudies dainuoja tik su ironija ar net sarkazmu, o linksmos lietuviškos dainos dainuojamos tik prie alaus. Slaviško linksmumo dainu nėra.

Pati Filharmonijos vadovybė buvo mums palanki. Ekonomiškai mes nebuvojome nuskriausti, bet mūsų padėties tai nepagerino. Antai, senekas, prasomos drožti birbynę, atsiskėdė dėl to, kad nenorėjo su bolševikiniu režimu sutapti. Vienas kitas pasitaikė ir tokiai, kurie, pasidave naujiems vėjams, lietuviškuma niekiu ir dėl to atsisakinėjo ką nors kad ir už pinigus daryti.

Turėjome ir labai konkretu uždavinį: pasiruošti Maskvos dekademijai. Iš Maskvos atvykusi komisija, Maschetteli vadovaujama, mūsų birbynį skambesi lágirdo iš ta naujo ir sudomėjo jomis. Maschetteli sakė, kad esą įdomu kas iš to išeis. Po kiek laiko iš Maskvos lankesi kita komisija, Volkovo vadovaujama, kuri daugiau domėjosi teatriniams dalykams, bet nepamiršo ir mūsų ansamblio. Jai daugiau rūpėjo, kad dekadeje visa būtų imponantiška. Toji komisija mums buvo pasiliusi išvesti trūbas, būgnus — simfonines priemones. Apskritai, bolševikams ansambli buvo reikalangas tik reklamai, todėl vienos darbo linkmės laikytis buvo labai sunku.

Koks dabartinis tamstų darbo keilia?

Mūsų uždavinys — ieškoti liaudiškų formų. Mūsų ansambli

Iš pasikalbėjimo su Liaudies Ansamblio vadovu J. Švedu

lis — naujas dalykas, — jaučiamas, kad patyrimo mums nuolat trūksta. Todel ieškant liaudinių išraiškos formų, mums nuolat tenka griebtis įvairiu eksperimentu. Vieną daina dainuoja vienu balsu, kaip dzūkai, kita — pritardami (turavodami), kaip aukštaičiai, o kai kuriai atvejais tarima (turavojama) tenka net harmonizuoti liaudinių būdu.

Teko dainuoti, lieudies instrumentu pritariamiems iš klausos. Teko harmonizuoti instrumentinį pritariamą ir orkestruoti, taikantis prie Liaudies instrumentų techninių galimybių (skalė, techninis lankstumas — paslankumas, garsas); teko harmonizuoti liaudinių pobūdžio motyvus. Pagaliau liaudinių originaliai teko perduoti klausytojams ir taip, kaip išrašytas Tautosakos Archyvo spalvinėje (Untytė).

Mūsų darbo metodai — specifiniai. Dainininkams pas mus tenka būtinai išmokti tik elementarių dainos meno ir muzikos teorijos dalyku. Jei solistinėje partijose dažninkas nepakankamai atitinka liaudinių dainos charakteri, jis nėra verčiamas toliau ieškoti. Tokiu atveju prašomas mūsų būtinių antras, trečias ir t.t.

Liaudies instrumentai — dar nepakankamai išmokti — tenka patiemis tyrinėti. Žmogus gauja instrumentą ir pats juo eksperimentuoja, ieško priemonių reikiama garsus gauti.

Sporadiškai galėdavo susidaryti įvairių liaudinių instrumentų orkestru, bet tokio orkestro, kaip mūsų ansambli, nebuvu. Todėl mums tenka patiemis išplėsti atskirų instrumentų pritaikymą ir parūpinti orkestrui studijinių numerių. Taip atsiraudo mūsų koncerto rapsodija, ligi šiol mūsų buvusi vadina pratinu Nr. 1. Aišku, mes nemanome ateity groti simfoniją, bet tik liaudinių stiliumi dalykus.

Mes gaudom ir išsidėmim momentus, kurais mums pavyksta ką nors iškrauti liaudinių išgauti. Visas kelelytas dirbame solidariai ir išraiškos būdo leškomė toli, kol mums pasirodo, kad liaudinių išraiškos charakteri atitinkame. Repetuoojant ansamblio dalyvius akys tai juokiasi, tai verka — tatai pareinai nuo dainos nuotaikos. Mūsų pastangos perduoti jausma eina iš gėjų sugestijos. Išjautimas į išplodomajį dalyką pasenus dainininkui svarbesnis už balsu duomenis ir išlavin' ma, o muzikančiai — už savo instrumento pažinimą ir techninių apvaldymą.

Mūsų koncerto repertuaras nevienginges, mišrus. Nelaikau musikalių, kad ne visos dainos parinktos būdingos. Muzikams specialistams mūsų koncertuose nereikia. Mes koncertuojame daugiausiai tiems, kurie gali kai ka išgirsti tik atrūkė nuo savo kasdinio darbo. Dėl to i programoje teko įtraukti dalykus, kartais net trijolaičiai padavinamu. Žinovai dėl šiu dalykų nėra vienos nuomonės, o patys dalykai, bent tam tikrūs, atžvilgiu, tilkrai įdomūs. Pvz., „Melninkė“ išryškėja, kokiui priemoniui mūsų žmonės émési mažino ūžesius muzikos valzdavimą. Žemaitiškai „Pempelė“ išdomi dėl žodžių asociacijų sudarymo. Garsai

surinkti talp, kad kiekvienam ritminiam judesui yra ir atitinkamas išraiškos forma. Cia nuostabiai panaudojami mūsų kalbos padargai.

Juk turime palygintinį, kurie dėl subjektinės asociacijos gali atrodyti neįprintini, o liaudijoje jie skamba labai natūraliai, visai be tu asociacijų.

Kai kurie mūsų muzikos dalykai scenoje netenka reikiamais erdvės, nustoją savo natūralumu ir gali pasidaryti nebeįdomūs. Mūsų tenka ieškoti dirbtinių priemonių, kurios išpliodam kūriuniui atstotų natūralią aplinką. Pvz., kaip galima šienapiūtės dainas išsaizduoti be aiškio. Mes pabandėme tuos aiškios instrumentais.

Liaudinių dalykus taikant scenaike, nėra naujai išgalvota; tik priemonių panaudojimas kai kur išplėstas.

Apskritai, jokios konservatorijų konstitucijos mūsų nėra evangelija, bet tai, kai lietuvių jaučia, kai megsta, kai supranta. Yra dalykų, kurių Vakarų Europos muzikos priemonėmis visai negalima pavaizduoti. Europinė prizmė kai kada deformuoja mūsų būtį: ne visi reiškiniai per jas pastebimi, daug reiškiniai gausi gali. Yra tikra, kad se

najad lietuvių muzikai, dėl kurios apibūdinimo dar ir mūsų specialistai nesutaria, nesurandame priemonių išsaizduoti i Vakarų Europos muzikos būtum. Antai, mūsų muzikai būdinos sen, graikų gamos, kurių vakuose nerandame. Vakarai žino horizontalinę polifoniją, ir visai nežino vertikalinę polifoniją, sutinkamos mūsų skudūcių muzikoje. Variantų sistema lietuvių visai kitaip perduoda.

Dėl kaimo vestuvių vaidinimo teko girdinti labai įvairių nuomonų — būtų išdomi tamstos nuomonė: ar toks vaidinimas būtinai jeinai į Liaudies ansamblio uždavinius?

— Papročiu vaizdavimas galėtu būti mūsų programos dalis. Papročiuose labai daug improvizacinių elementų. Atrodo, kad tai ir duoda telę apipavidalinti papročius taip, kad jie tiktu scenai, drauge visai nemuodami tūkryjų liaudinių bruozų. Papročiu fone liaudinių daina ir muzika skamba kaip natūraliose aplinkybėse — daug gražiau. Vestuvių drama tik tam ir vaidinta. Režisierius problemos sunkumų labai gerai suprantame. Mūsų čia padėjo Vilniaus Dramos aktorių p. G. Velička. Mes iš anksto atsisakome tuo kuo teatro praečių. Juo labiau, kad se

mūsų ansamblių artistų visai nėra ir kad mūsų reikaliu netinka né viena teatrinių vaidinimo sistema. Kalmietai, apskritai, labai sunku pavaizduoti kalmieto teatrinių tipo neturime. Medžiagos tiesiog iš archyvo — dar negalima naudoti, — reikia scenarijus. Gal būt, mūsų galėtu būti arčiau kalmietu klojinių vaidinimų forma, kuria šiuo atveju tenka susidomėti.

Žiūrova tik papročiu vaidinimas turėtų supažindinti su liaudies vaizduojamosioms priemonėmis, scenoje atstatyti charakterius. Šalia šokų dainų, muzikos papročių apigdos turi įgalinti mus perteikti žiūrovui: tikra liaudies charakteris. Mūsų svarbu ne tik liaudinė forma, bet dar labiau pats charakteris.

Kaip išsaizduojate ateities darbą?

Mūsų uždavinys liaudinėmis priemonėmis pavaizduoti liaudies žmonių tokį, kokiis jis yra, nedeformuota. Medžiagos šaltinių mūsų neišsėmiami. I repertoarą turėsimė įtrauktis daugiau būdingų dalykų.

Patys sau dainuodami, jaunima gal daugiau paskatinsime dainuoti į dainą suestetinim, išpratinim, ji skirti gražiausias liaudies dainas nuo žialei laikai plintančių mieščionių atnešimų dainų.

J. Virbickas

„Keliaujanti puriena“ Jaunimo Teatro premjera

Beveik po pusantro mėnesio Jaunimo Teatras pastatė naują premjerą. Ši karta buvo pasirinkta vokiečių rašytojo Manfredo Kybero pasaka „Keliaujanti puriena“. Tai 4 veiksmų ir 10 paveikslų pasaka. Vokiečių rašytojas Manfredas Kyberas plačiau žinomas savo pasakomis iš gamtos ir gyvenimo. Tarp kitokio Manfredas Kyberas gimė 1880 m. kovo 1 d. Rygoje. Vėliau persikelė gyventi į Vokietiją ir ten savo pasakiškais kūriniais pagarsėjo. Šiai Jaunimo Teatro inscenuotai pasakai autorius duotas tam tikras leitmotyvas, kuris Jaunimo Teatras pasirinko savo premjerai šukiu. Tai yra Manfredo Kybero posakis — „wer die Seele in Allem sieht, der besitzt die wahre Seele.“ (kas pastebi siela kiekvienam reiškiniję, visame kame, tas turi tikra siela). Premjera, kaip paprašta, susilaukė daug jaunuolių ir vyresnių žiūrovų. Atrodo, kad ši karta buvo daugiau publikos, negu išprasta, nors buvo kai kurių susivéluota, nes nepastebėta, kad ši karta premjera prasideda ne 15 val., o 14 val. Kaip gira apie 20 vaidilių. Vyriausiai vaidmenys atiteko, keliaujančios purienos — Zita Kevalaitė, kuri, berods, visas žymiausias Jaunimo Teatros vaidmenis vaidina ir rašytojo vaidmuo Alfonsui Zaukai, taip pat vienam iš žymesnių Jaunimo Teatros vaidilių. Kiti vaidilos tu-

gi undinė ir kitur apsilanko. Karta į atineina pas indu maharadžą. Ten taip pat sielos neranda. Maharadžai rūpūt turtai — brangenybės, auksas... Pas mokslininkų taip pat sielos nėra, nes undinui iš viso, mokslininkas sakone, o todel nėra į jos, atsilankius. Pagaliau undinė gržta prie savo pelkės, ten randai ir pasakos rašytoja, kuris supranta jos siela, o taip pat supranta tai undinė, nes leškant galima ižvelgti, tam tikra reiškinio „siela“, visviena žmoguje ar gamtos dalktuose — svarbiausia, nereikia būtai grublam, kad tai negaleatum pastebeti. Vėliau viskas baigiasi gerai. Ten iškyla alegoriškos vestuvės ir prasideda šokiai.

Pasaka vaidino apie 20 vaidilių. Vyriausiai vaidmenys atiteko, keliaujančios purienos — Zita Kevalaitė, kuri, berods, visas žymiausias Jaunimo Teatros vaidmenis vaidina ir rašytojo vaidmuo Alfonsui Zaukai, taip pat vienam iš žymesnių Jaunimo Teatros vaidilių. Kiti vaidilos tu-

Žemės drebėjimas Indijoje

SANCHAJUS. Žinomis iš Bombejaus, sunkus žemės drebėjimas naktį į šeštadienį sukrėtė įndų miestus — Pežavarą, Kavalpindį ir Svinagaram. Pežavare kilo panika. Drebėjimo padaryti nuostoliai žmonėmis ir medžiagomis iki šiol smulkiai nepranešami.

NEW YORKAS. Anglių užsienių reikalų ministeris Edenas, kaip praneša Associated Press, atstovu rūmuose ryšium su nepriklasomu

pasiūlymu suteikti visoms britų nuosavybėms autonomija „socialistinės privilegijos“ pagrindu pareiškė, kad štokiai autonomija Britų Indijai esanti „visiškai nereikalinga ir absurdūs“.

VAŠINGTONAS. Atstovų rūmai 224 balsais prieš 161 priėmė „aukščiausios kainų įstatymą“. Istatymas numato kainų tvarkytojo paškyrimą. Toks kainų tvarkytojas turės nustatyti aukščiausias kainas visoms prekėms. Toliau išstatymo pasūlymas perduota svarstyti senatui.

NEW YORKAS. Associated Press žinomis iš Kairo, oficialūs organai pareiškia, kad britų laivininkystei Viduržemio jūroje padaroma vis daugiau nuostolių. O ašies valsitybių laivininkystės nuostoliai sumažėjo.

PRAHA. Už sabotažą ir valstybės išdavimo rengimą Prahos karalauko teismas lapkričio 28 d. nutiesė keturis čekus iš Prahos, vieną fabrikanta, vieną inžinierių, vieną mašinų šaltkalvi, vieną sąskaitininką ir vieną žydą iš Prahos mirčių. Mirties sprendimai lapkričio 28 d. buvo ivykdyti.

OSLO. Norsk Telegrambyraa praneša: Britų „Hudson“ tipo bombo nešis iš Šiaurė nuo Stavangerio nuskandino nedidelį norvegų pakraščių laivą „Vindafjord“, kuris buvo naudojamas pakraščių susisiekimui. Iš 66 keleivių tebuvo galima išgelbėti tik 26.

ADANA. Kaip iš patikimų sluoksnių pranešama, Kuliševu prie 10 dienų Heasto spaudos atstovas buvo GPU agentų auka. Jungtinės Valstybės turinčios Sovietų vyriausybei įteiki energingą protestą.

AR IŠTEKĒSIU, AR DAR PABŪSIU

Anordnung

neber die Jagdausübung im Gebiet des Reichskommissars
über das Ostland vom 18. Oktober 1941

Die Jagd darf im Reichskommissariat Ostland nur nach den allgemein anerkannten Grundsätzen deutscher Wildgerechtigkeit ausgeübt werden. Da der Wildbestand im gesamten Reichskommissariat durch zwei sehr harte Winter, durch völlig wahllosen Abschuss in der Zeit der Bolschewisten - Herrschaft, durch Wildern und durch die Kriegshandlungen stark gelitten hat, ist das Wild zu hegen und eine weitere Gefährdung durch unmäßigen Abschuss zu vermeiden.

Die Ordnung des Jagderechts bleibt einer endgültigen Regelung vorbehalten.

§ 1

Für die Ausübung der Jagd im Reichskommissariat Ostland gelten die in der Anlage 1 aufgeführten Bestimmungen des Reichsjagdgesetzes vom 3. 7. 34 (RGBl. I S 410) sinngemäß, soweit sich aus nachstehenden Bestimmungen nichts anderes ergibt.

§ 2

Oberste Jagdbehörde für das Reichskommissariat Ostland ist der Reichskommissar, höhere Jagdbehörden sind für ihren Bezirk die Generalkommissare, untere Jagdbehörden für ihr Gebiet die Gebietskommissare.

§ 3.

1) Zur Jagdausübung berechtigt sind nur die Inhaber eines gültigen a) deutschen Jahresjagdscheins,

b) Jahresjagdscheine für das Ostland,

c) Tagesjagdscheine oder d) von einem der Befehlshaber der rückwärtigen Heeresgebiete für das laufende Jagd Jahr (1. 4. 41–31.3.42) ausgestellten Wehrmacht - Jagdscheine.

2) Tagesjagdscheine berechtigen nur zur Ausübung der Jagd auf Niedewild, jedoch nicht auf Rehwild.

3) Jahresjagdscheine für das Ostland und Tagesjagdscheine werden auf Antrag von der unteren Jagdbehörde ausgestellt.

4) Jahresjagdscheine für das Ostland dürfen nur denjenigen Personen ausgestellt werden, die a) früher nachweisbar im Be-

sitz eines Jahresjagdscheins waren oder b) die vorgeschriebene Jägerprüfung abgelegt haben.

§ 4

Die örtliche Regelung der Jagdausübung erfolgt durch die höhere Jagdbehörde, die der unteren Jagdbehörde die erforderlichen Weisungen und Festsetzung und Freigabe den Abschüssen sowie für Art und Umfang der Jagdausübung erteilt.

§ 5

1) Für das Reichskommissariat Ostland gelten die in der Anlage 2 aufgeführten Schonzeiten.

2) Die oberste Jagdbehörde kann Abweichungen hiervon festsetzen.

§ 6

Verbotten ist:

- a) die unbefugte Auzübung der Jagd;
- b) die Ausübung der Jagd mit Militärgewehren;
- c) der Abschuss von Bär-, Luchs-, Elch- und Rotwild ohne persönliche Genehmigung des Reichskommissars;
- d) die Einrichtung von Saufängen ohne Genehmigung der höheren Jagdbehörde.

§ 7.

1) Zu widerhandlungen gegen die Bestimmungen dieser Anordnung einschließlich der Anlagen werden mit Gefangen- und Geldstrafen. In leichteren Fällen mit einer dieser Strafen bestraft.

2) In schweren Fällen insbesondere, wenn die Tat zur Nachtzeit, in der Schonzeit, in nicht waldmännischer Weise, von mehreren Tätern gemeinsam, gewerbs- oder gewohnheitsmäßig begangen wird, ist auf Gefangen nicht unter 3 Monaten zu erkennen.

§ 8

Die erforderlichen Ausführungsvorschriften erlässt der Reichskommissar für das Ostland.

§ 9.

Die Anordnung tritt mit dem Tage der Verkündung in Kraft.

Riga, den 18. Oktober 1941.
Der Reichskommissar für das Ostland
gez. LOHSE

Potvarkis

dėl medžioklės Reicho Komisaro Rytų Kraštui srityje

(1941 m. SPALIO 18 DIENOS)

Rytų Krašto Reicho Komisariate gali būti medžiojama tik pagal vi suotinai pripažintus vokiečių taislyngios medžioklės vykdymo nuostatus. Kadangi medžiojamuojant gyvius skaičius visame Reicho Komisariate smarkiai nukentėjo dėl dvejų labai šaltų žiemų, dėl visiškai beatodairių saudymo bolševiku valdymo laikais, dėl brakonieravimo ir dėl karovo veiksmų, tai medžiojamuosius gyvius reikia globoti ir užkirsti kelia jutoliesių naikinimui besaikišku šaudymu.

Medžiojimo teisés tvarka bus nustatyta galutinėmis taislyklėmis.

§ 1

Medžioklei vykdyti Rytų Krašto Reicho Komisariate taikomi pagal prasme Priede Nr. 1 numatytyje Reicho medžioklės įstatymo nuostatas, jie žemiau esančias nuostatas nėra nustatyta kitaliai.

§ 2

Aukščiausias medžioklės organas Rytų Krašto Reicho Komisariate yra Reicho Komisaras, aukščiausieji medžioklės organai savo krašte yra generaliniai komisarai, žemesnėi medžioklės organai savo apygardoje yra apygardos komisarai.

§ 3

1) Medžioti turi teisę tik turintieji galiojant:

- a) vokiečių metini medžioklės liudijima;
- b) metini medžioklės liudijima Rytų Kraštui;
- c) dienini medžioklės liudijima arba
- d) atitinkamos užfrontės karinės srities viršininko Šiemos medžioklės metams (1941.IV.1. – 1942.III.31.) išduota karini medžioklės liudijima.

2) Dieninai medžioklės liudijimai duoda teisę medžioti tik paprastuoju gyvius, bet ne styrnas.

3) Metinius medžioklės liudijimus Rytų Kraštui ir dieninius medžioklės liudijimus išduoda pagal prašymus žemesnėi medžioklės organai.

4) Metinių medžioklės liudijimai Rytų Kraštui turi būti išduodami tik tiems asmenims, kurie

- a) irodomal anksčiau turėjo metini medžioklės liudijima arba
- b) išlaikė nustatytuosius medžiotojo egzaminus.

§ 4

Medžioklės vykdyma vietoje tvarko aukščiausieji medžioklės organai kurie žemesnies medžioklės organams teikia reikiamu nurodymu dėl atsaudymo nustatymo ir atsaudytileidžiamoj kiekio, lygiai kaip ir dėl medžioklės būdo ir apimties.

§ 5

1) Rytų Krašto Reicho Komisariatu galioja Priede Nr. 2 nustatytasis draudžiamasis laikas.

2) Aukščiausias medžioklės organas gali leisti nuo to nukrypti.

§ 6

Draudžiamas:

- a) medžioti neturint teisés;
- b) medžioti su kariniais šautuvais;

- c) saudytis lokius, lūšis, briedžius ir elnius be Reicho Komisaro asmeninio leidimo;
- d) irenti šernams gaudyti aptvaras be aukščiausiu medžioklės organų sutikimo.

§ 7

1) Už nusižengimus šio potvarkio nuostatomis, drauge ir Priedu nuostatomis, bus baudžiamas kalėjimu ir pinaiginės baudomis, lengvesnais atvejais – viena iš tų bausmių.

- 2) Rimtai atvejais, ypač jei nusikalsta nakties metu, draudžiamuoj laiku, nemedžioklišku būdu, jei nusikalsto daug asmenų bendrai, pramoniniuose sumetimais ar dėl iročio, bus baudžiamas ne mažiau kaip trimis mėnesiais kalėjimo.

§ 8

Reikiamuosius vykdomuosius nuostatus leidžia Reicho Komisaras Rytų Kraštui.

§ 9

Potvarkis įsigalioja nuo paskelbimo dienos.

Riga, 1941 m. spalio 18 d.

Reicho Komisaras Rytų Kraštui
LOHSE

SPORTAS

Perkūnas nugalejo LFLS 3:0 (1:0)

Vakar ivyko paskutinės Kauno futbolo rungtynės tarp Perkūno ir LFLS vienuoliukų. Susitikimas pasibaigė pelnyta Perkūno pergale 3:0. Pirmasis kėllys 1:0. Rungtynės buvo geros spartos ir gan permainingos. Techniškai brandesnė komanda buvo Perkūno, nors LFLS žymiai pasitaisė ir labiau susicentavo. Iškeltinas Perkūno puolimo penketkas, sukūrės eilė geru progu ir, apskritai, vikriai dirbė. Tik šaudytis ne visiškai vyko, be to, daug pavojingo kamuolių likvidavo jaunas, bet turis gera ateitį LFLS vartininkas Dargis. Istorai gerai suvoko saugus Vitkus (LFLS).

Turnyra atidare Kuno Kultūros Rūmu direktorius Dr. A. Vokietaitis, ta proga į išsirikiavusias komandas tarė žodį. Pirmosios rungtynės Tauras – LGSF nevyko, nes LGSF neturėjo. Toliau žaidė Perkūnas – Kovas. Perkūnas pasirodė brandesnė komanda, savo eilėse turinti eilė žymiai ledo ritulininkų, ir laimėjo 3:0. Sekmadienio rungtynėse LFLS burbu keliu laimėjo prieš Perkūna. Susitikimas baigėsi 0:0, du pratesimai po penkias minutes pasekmės taip pat nedavė, ir burbu buvo laimingesni LFLS ekipai. Baigminis susitikimas, LFLS – Tauras, po judrios ir ypatinės kelių darbštumu. Kiek ne sklandumo į rungtynių nuotaika įnešė nereikalingi slirkštimai, pasireiškės iš abejų vieniuoliukų pušės. Teisėjas Aleksandravičius keliu žaidikus iš aklyumas nebūt pro šalį.

Zaidimai pradeda LFLS, bet Perkūnas tuo sugriebla kamuolių ir renzia antpuoliu po antpuolio. Penkauskas šūvis eina per vartus. Netrukus pelnomas kamplinis, bet Penkauskas išlaužia išvilkiausiai. Po truputį atsigauna LFLS. Gerai susideriai LFLS vartininkas Dargis, bet Perkūnas išlaužia išvilkiausiai. Po antpuolio nepavyksta. Perkūnas apsaudo LFLS vartus, bet šūvis eina pro šalį. 16 min. Rimkevičius praeina, bet suvera į tinklą iš lauko pusės. Geležūnas įsimais incidentą su žūrovais, bet tuo atstoma tvarka. LFLS nuolatinė permaina. 20 min. prie vartų gauna mušti bauda. Nieko. 29 min. Dargis gerai laiko pavojinga Penkauskos šūvi. Kamplinis Perkūno naujas. Zaidimas daugiausiai aukštės vidury, pajavimai, nesėkmings antpuoliai iš vienos iki kitos pusės. 40 min. krinta rimasis išvartas (Penkauskos šūvis į dešinį kamna nuo virpsto). LFLS nebus nusimena. Gyva kova, ir kėlinio paibauja.

Antrame kėlyne Perkūnas iškovoja didesnė persvara, nors ir LFLS lengvai nepasiūduo iš atakialiai ginasi. Pirmomis minutėmis dargi surengiai eilė antpuoliu, ir Perkūno ginius turi itempto darbo. Bet po dešimties minučių Perkūnas praeina. Paberžis pakelia kamuolių prie vartų. Dargis nepatogiai stovi, nepasiekia, ir Skelys išėga į vartus. 2:0. 13 min. mirtinė proga prie LFLS vartų. Bet pulkus Penkauskas šūvis nesėkmės vartu. Po poros minučių LFLS sukuria dekingą proga, bet dešimysis sparnis Grybauskas mauna pro šalį. Seka LFLS minutės. Rimkevičius ir Vitkus šauja, bet nesėkminges. Kitą pusę Jeršovo aštrū šūvi Dargis laiko. Tuo iš aukštės pašalinamas LFLS (LFLS). Permainingas kova su abipusiai greitais antpuoliais. 41 m. Babinskui po eilės nevykusiu smūgiu pavyksta – 3:0 galutinis pasekmė. Paskutines minutes LFLS lieka devyniese, o Perkūnas – dešimtyje, nes Linkevičius ir Penkauskas dėl žiaurumo iš žaidimo pašalinti. Pasekmė lieka ta pati, 3:0, nors LFLS šiaip ar taip buvo verta garbės išvartas. Perkūno pergale ryški ir nekelianti abejojimų.

Perkūnas: Petrus; Dobrovolskis, Geležūnas; Šopys, Kanapinskas, Kersnauskas; Penkauskas, Babinskas, Pa beržis, Jeršovas, Skeivys; LFLS: Dargis; Kalinauskas, Zienius; Vitkus, Sušlaučius, Petraitis; Grybauskas, Linevičius, Cižinauskas, Pliuškevičius, Rimkevičius. Teisėjas – Aleksandras. Iškilmės išvartas.

Ledo ritulio turnyras sukėlė didelis susidomėjimą. Tiesa, susitikimai nebuvo aukšto lygio, bet tai nesistebėtina, nes tai pirmosios rungtynės. Be to, ir ledas nebuvo tinkamas. Vis dėlto ir dabar retkarčiais gyvestelėdavo geresnės klasės akimirkos, didelė sparta ir gudresni deriniai.

In der Meldung „Bekanntmachung betr. die Neuregelung der Betriebsstoffversorgung“ („I Laisve“, Nr. 136) muss es richtig heißen: unter römischem I. I. Benzin (Ottokraftstoff) – nicht Autokraftstoff; ebenso unter römischem II. I. (Ottokraftstoff).

Berichtigung

,Skelbime apie naują skystu kuru aprūpinimo sutvarkymą“ („I Laisve“, Nr. 136) iš punkte 1 turi būti ne: „Benzino (automobilinis skystas kuras)…“, o: „Benzino („Otto“ skystas kuras)…“. Lygiai taip pat reikia atitaisyti II punkta 1, kur iргi turi būti: „Benzino („Otto“ skystas kuras)…“.

Atitaisymas

gindamas sekmadienį filmą pa-

merkti. Švedų korespondentas pažymi, kad tai esanti griežtausia priemonė, kurios bet kada buvo imtasi filmos atžvilgiu. Tat esą su-

prantama, kad tatai Hollywoode su-

kėlė visutinį nustebimą. Kai ku-

rios liberalios sajungos, jų tarpe

„Liberal Union“, pradėjo ginti

Metro Goldwyn-Mayer bendrove

ir įteikė protestą Jungtinė Valsty-

bių filmos karaliui Will Haysui.

Protestas visa filmos pramonė ragi-

namą gintis.

Vyrų vienete dalyvavo 81 stalo te-

nisininkas. Laimėjo Ščepanavičius

(Technikos mokykla), baigės įveik-

Kauno Didysis Teatras

Antradienį, gruodžio 2 d. 19 val.

Danutes Nasvytytės

MENO ŠOKIŲ KONCERTAS

Bilietai nuo 0,60—3,00 RM

Abonent. bilietai negalioja

Trečiadienį, gruodžio 3 d.

BRANDOS ATTESTATAS

L. Fodoro 3 v. pjesė

Bilietai nuo 0,20—1,20 RM

Abonent. bilietai galioja

Pentadienį, gruodžio 5 d.

PAKALNĖ

E. d'Albert 3 p. opera

K. Petruskui dalyvaujant

Bilietai nuo 0,50—2,50 RM

Abonent. bilietai negalioja

Šeštadienį, gruodžio 6 d. 15 val.

LINKSMOJI NAŠLĖ

F. Leharo 3 v. operetė

Bilietai nuo 0,40—2,00 RM

Abonent. bilietai galioja

Šeštadienį, gruodžio 6 d. 18,30 val.

ŪZBURTOJI FLEITA

R. Drigo 1 v. baletas

KVIETIMAS ŠOKIUI

Weberio 1 v. baletas

VIEŅOS DŽIAUGSMAS

J. Strauso 1 v. baletas

Bilietai nuo 0,40—2,00 RM

Abonent. bilietai galioja

Sekmadienį, gruodžio 7 d. 13 val.

KLASTA IR MEILĖ

F. Šilerio 5 v. tragedija

Bilietai nuo 0,20—1,00 RM

Abonent. bilietai negalioja

Sekmadienį, gruodžio 7 d., vakare

ČIGONU BARONAS

J. Strauso 3 v. komiška opera

Bilietai nuo 0,50—2,50 RM

Abonent. bilietai negalioja

Spektaklių pradžia 18,30 val. Bilietai

parduodami nuo 10 iki 12 ir nuo 16

iki 19 val.; šventadieniais — nuo 12

iki 14 ir nuo 16 iki 19 val.

Gydytojas

VENČKUNAS

Vidaus ir nervų ligos. Priima ligoniūs kasdieniai Kaune, Duonelaičio g. 42, tel. 25312. 4181(2)

S. Grigaliūnienės - Glovackienės ir O. Balterytės

PRIVATI MUZIKOS (fortepijono) MOKYKLA

Ruošia į visas Konservatorijos klases.

Koncertai ir akompana-

vimas s o l i s t a m s .

Hipodromo g. 13, b. 3.

4200(2)

„Pašnekėsiai su Bruno“

Siomis dienomis išėjo Mussolini knyga „Pašnekėsiai su Bruno“. Tai yra tėvo knyga skirta savo žuvusių sūnumi. Knigos tiražas siekia 50.000 egzempliorių, kurios pelnas skiriamas žuvusių lankūnų fondui. Mussolini knygoje pavaizduoja savo pašnekėsius su sūnumi. Iš knygos elidui jaučiamas tėviškas jausmas, drauge skausmas ir garbė. Mussolini sūnus žuvo išmėgindamas naujo modelio lektuvą.

I L A I S V E

Kaunas, Duonelaičio 24.

REDAKCIJA interesantus priiminiėja

12—13 ir 17—18 val. Telefonai: vyr. redaktoriaus 20520, red. sekretoriaus 21414, redakcijos 20530.

ADMINISTRACIJA dirba nuo 8 līgi 18 val., prieš šventadienius — nuo 8 līgi 15 val. Tel. 26375.

Prenumerata (laikinė, siunčiant paš-

tu) 1 mėn. užsisakantiems 1 arba 2 egz. po 20 rb egzempliorių, užsisakantiems daugiau kaip po 2 egz.—po 15 rb egzempliorių. Pinigus galima siusti paštu arba per Lietuvos Banko skyrius „Spaudos Žodis“ a. a. b. vardu (papr. ein. sašk. Nr. 161560) Lietuvos Bankui Kaune.

Skelbimai darbo ieškantiems 2 rb

darbo siūlantiems 10 rb; pirkimo ir pardavimo smulkūs skelbimai 15 rb; valdinė ir prekybinė ištaigu skelbimai 1 petito elilitė 4 rb. Skelbimai priimami administracijoje iš va-

karo līgi 18 val.; prieš šventadienius līgi 15 val.

Leldei a. a. b. „Spaudos Žodis“ Spaudina „Žaib“ spaustuvė (Kaunas, Duonelaičio 24).

Kauno radijas

ANTRADIENIS, 2. XII.

5.00 Vokiečių karjams RP; 6.15 Malda, dienos mintys, Rytinis koncertas (pl.); 6.40 Mankšta moterims. Vad. Danutė Nasvytytė; 7.00 Žinios vokiečiu k. RP; 7.15 Žinios lietuvių k.; 7.30 Koncertas RP; 8.00 Savitarpių pagalbos pranešimai; 8.20 Koncertas RP; 9.00 Žinios vokiečiu k. RP; 9.15 — pertrauka; 10.00 Sibeliaus kūriniai (pl.); 11.00 Laiko įvykiai; 11.30 Koncertas (teisnys); 12.00 Varėnų muzika iš Karo muziejaus; 12.05 Pl. muzika; 12.30 Žinios vokiečiu k. RP; 12.45 Pl. muzika; 13.00 Žinios lietuvių k.; 13.15 Vidurinė koncertas (teisnys); 14.00 Žinios vokiečiu k. RP; 14.15 Popletinis koncertas RP; 15.00 Žinios vokiečiu k. RP; 15.30 — 16.00 pertrauka; 16.00 Iš vokiečių literatūros istorijos II (Karolis Valras); 16.15 Lietuvių liaudies dainos. Atlieka Juozas Kudoko orkestras ir sol. Antanas Sabanaitas; 16.45 Žinios lietuvių k.; 17.00 Žinios vokiečiu k. RP; 17.15 Garsu paradas (pl.); 17.45 Iš Antano Miškinio poezijos; 18.00 Garsu paradas (teisnys). Dalyvauja sol. Valerija Kudabaitė ir pianistas Aleksas Mrožinskas; 18.30 Laiko įvykiai, pranešimai iš fronto, paskaitos karj ir politikos temomis ir Žinios vokiečiu k. RP; 20.15 Koncertas iš Vilnius; 21.00 Žinios lietuvių k.; 21.10 Vokiškai lietuviams; 21.20 Koncertas iš Vilnius; 21.00 Žinios lietuvių k.; 21.10 Vokiškai lietuviams; 21.20 Koncertas iš Vilnius; 22.00 Žinios vokiečiu k. RP; 22.15 Šokų muzika (pl.); 23.00 Programos pabaiga.

Studijų biuro tikslas ir uždaviniai

Zydių per šimtmecius ir lydiaskis bolševizmas per pūtrecio dešimtmecio, o ypač šiurpiausias bolševikinės okupacijos metais, yra pridare Lietuvai ir lietuvių tautai neapsakomu nustolimui, skriaudui, kančiui. Reita kuri tauta tiek yra nukentėjusi nuo žydijos bei bolševizmo, kaip mūsų tėvynė. Iš lietuvių tautai neapsakomu nustolimui, skriaudui išgyvenimui ir patyrimų galėtu pasisemti pavyzdžiu ir kitos tautos bei valstybės, kurios židiskai bolševizma mažai teipėsta ir iš gili žavisi gražiausios bolševiku propagandos pazažais. Todėl privalu pasirūpinti, kad didėles lietuvių tautos kančios ir skriaudžios pamoks nenuetūtų niekais.

Tokio tikslu siekiant, Pirmojo Generalinio Tarėjos įsakymu, yra įsteigta Studijų Biuras, kuris turi uždavinius:

1. Surinkti spaudinius ir kita rankraštine spaudos medžiaga iš įstaigų, įmonių ir gyvenimo atitinkamus dokumentus, fotografijas, liūdininkų parodymus ir kita medžiaga, kuri sudarytu pilna šaltinį žydijos bei bolševizmo Lietuvai ir lietuvių tautai padarytai žalai, o taip pat lietuvių tautos kovoms su žydija ir bolševizmu vispusiškai nušvieti;

2. Iš surinktos medžiagos gaminti ir leisti dokumentuotas apžvalgas, santraukas, straipsnius, brošūras, knygas, iliustracines matricas, biuletenius bei kitus leidinius žydijai ir bolševizmui apskritai ir jų veiklai Lietuvoje, o taip pat lie-

Rašytojų Ieva Simonaitytė,

jos motinai mirus, nuoširdžiai užjaučiame

L. Rašytojų Draugija Kaune

Bendradarbiu

Grigul Rutkauskui,

jo broliui Arkipui tragiškai žuvus, reiškiame širdingą užuo-

jauta

Kis „Unas“ Kalmės fabriko direktorius,

tarautojas ir darbininkas

SMULKŪS SKELBIMAI

Siūlo darbo

TUOJ REIKALINGI:

1. Žmogus, pripratęs prie akumulatorių krovimo ir taisymo darbu,

2. Amatininkas, mokas daryti elektros mašinoms apvijas,

3. Mokinys, noris išmokti aukščiau paminkėti darbu.

Kaunas, Prezidento 6, „Dinamo“ tel. 20953 asmeniškai nuo 4 iki 7 val. vak.

Ieškau vokiečių kalbos mokytojo.

Pageidauju A. Panemunėj. Siūlyti raštu iki pareikalavimo 1941, A. Panemunės pšt.

4183(1)

Reikalinga ŠEIMININKĘ, mokanti saskaitybą ir tvarkytį savarankiškai virtuve bei ūkio turtą. Kreipkitis į Vai-

ku Klinikos vedėja — Putinskio g. Nr. 34, nuo 13—14 val.

4186(1)

Mažai želmai reikalinga namų ruo-

šai ateinanti arba nuolatinė tarnaitė

ar intelligentė. Teirautis Rūtu g. 3/2.

4208(1)

Reikalingas prityres vertėjas. Atly-

ginimas iki 175.—RM. Kreipkitis: Kaunas, Sapiegos 4b, bt. 3, nuo 12—14

arba nuo 19—20 val.

4203(2)

V. D. U. Klinikoms reikalingi gydy-

tojai, prokteritoriai padėjėjai. Prašy-

mus išteikti Klinikų Direktoriui. Kau-

nus, Gardino g-vė Nr. 67. 4185(1)

Tuoja: reikalingas vyr. sajaktininkas, nusimanas buhalterijos. Kreipkitis į Valstybinių Ariogalo Malūnų.

4196(6)

Lentvario Vinių ir Vieilos fabrikui

skubiai reikalingi:

1. Technikinis vedėjas,

2. Vokiečių ir lietuvių klb. mokas

vertėjas, galis rašyti mašinėle,

3. Trys lietuvių sargai.

Teirautis: Valst. Vinių ir Vieilos fabr. Nr. 1, Lentvaris, Kestučio 1, tel. 8.

4108(3)

SKELBIMAS

Marijampolės Apskrities Ligoninėi reikalingas prityres, su stažu, labo-

rantas I eilės (gali būti ir ne gy

Berlynokongresas-Europos federacijos užuomazga

Užbaigiamieji Berlyno politinių sluoksnių komentarai.
Wilhelmstrassės pareiškimas dėl Švedijos. Art. Rytuose sovietai su britais jau nebesutaria.

Telefonu iš Berlyno

Wilhelmstrassės sluoksnių ir vokiečių spauda vis dar tebekomentuoja Berlyno kongresą ir jo užsieninius atgarsius. Wilhelmstrassės sluoksnių pabrėžia, kad prieš šiltą pirmą Europos kongresą jis priešai negalėjo pastatyti nieko rimto savo. Šitas kongresas pademonstravė realiausią Europos tautų bendradarbiavimo formą. To bendarbarbiavimo kelias vedęs į federacinę Europos bendruomenę, į kuria būsiančios ištrauktos visos kontinento gyvenančios tautos.

Tuo tarpu neišku, kokiu būdu ir kokiomis formomis štotoj federačia bus įgyvendinta, tai esas tikras dalykas. Berlyno kongresa kai kuriais aspektais esą galima laikyti tos federacijos užuomazga. Wilhelmstrassės sluoksniuose ryšium su Serbijos padėtimi ir ivykiuose pažymima, kad serbu gen. Nedićo vyriausybė vedanti kažkokius pasitarimus su Michalovičium, kaip manoma, dėl partizaninių veiksmų sustabdymo. Bulgarių laikraštis „Slovo“ šitaip apibūdina Serbijos padėti. Serbų tauta esanti pasidalinusi i dvi dalis; viena iš ju sudaro šovinistai. Ju, deja, esą nemaža; iš priešties jie néra nieko pamiršę, o iš naujuju laiku — nieko nelisokę. Nesą galima apie juos kalbēti kaip apie „komunistų kariuomenę“. Jie tikisi vėl atstytų didele Jugoslavią. Kitoje pusėje matom protingus žmones su gen. Nediću priešakyje, kurie mano, kad pasirinkusi šovinistų kelia serbų tauta atsidurtų didžiausiam pavojuje.

„

„Essener Nationalzeitung“ korespondentas iš Ankaro praneša, jog tarp sovietų ir anglų kilių aidiolių nuomonų skirtumų ir nesutarimų

dėl Kaukazo gynimo ir ypatingai dėl garsiuju žibalo versmų sunaikinimo. Ryšium su tais nesutarmais iš Baku esas ištremtas vienės anglas. Apskritai, anglai sovietams Kaukaze negali rimčiai padėti. — Baku išgyvenęs pirmą oru puolimą. Sovietų Viduržemio jūros pro Dardanelus išplaukti i Viduržemio jūrą, bet Turkija griežtai laikantis neutralumo ir nesutik-

DR. P. A.

RADIO TRANSLACIJOS LIETUVOS KAIMO GYVENTOJAMS

KAUNAS. XI. 28. Kauno Radijo Stotis pradeda radijo translacijs Lietuvos kaimo gyventojams. Jose bus teikiama ūkininkams patarimų gyvuliu auginimui, maisto gaminijų supirkimo ir kitais svarbiais klausimais. Translacijs bus vykdomos „Valandėlė ūkininkams“ vardu trečiadieniais, penktadieniais ir sekmedieniais nuo 8 iki 8,15 valandos. „Patarimų namams ir kiemui“ Kauno radijo siustuvas transluoja sekmedieniais nuo 8,15 iki 8,30 valandos.

Tos translacijs Lietuvos kaimo gyventojams bus itin idomios. Tad patarimai tų translacių pasiklausyt.

SPARČIAI RUOŠIAMASI GRUODŽIO 7 D. RINKLIAVAI

Savitarpinės Pagalbos Kauno miesto komiteto atkūrėjimo sekcijos pirminkas pulk. Pr. Saladiūs lapkričio 28 d. sužaikė sekcijos posėdi, kuriane buvo aplačiai aptarti gruodžio 7 d. Kaune ivykstantios viešosios rinklavos reikai. Nutarta miestą susirkysti i devynių rajonus: miesto centro, Karmelitu, Senamiesčio, Zaliakalnio, Vytauto Kalno, Šančių, Aleksoto ir Vilijampolės. Rajonuose bus

Mannerheimo atsišaukimas į suomius

HELSINKIS. Feldmaršalas Mannerheimas paskelbė atsišaukimą į Suomijos virys ir moteris. Atsišaukime, tarp kito, sakoma: „Kai suomij tauta buvo priversta išsiaiškinti į dabartinių karą, galbūt, ne visiems buvo visiškai aišku, kad mūsų kraštą buvo atsižudės mirties pavojuje. Dabar, kai Suomijos vyrai patys savo akimis pamatė tuos milžiniškus pasiruošimus, kuriuos, siekdamas

dyti klastingas kaimynas, niekas jau tikrai nebeabejoja, kad mūsų kraštą būtu buvę pasmerktas žlugti, jei jis nebūtu ryžtingai stojęs į kova, kuri mums yra žūtbūtinė. Pasaulis ir kiekviena tauta, kuriai reikia kovoti dėl savo egzistencijos, mus supras. Mes nevedame jokio imperialistinio karo, o kovojam tik dėl savo tautos ateities ir saugumo.“

Generalinis Komisaras pas metalų apdirbiomo pramonės darbininkus

„Stropų darbininką mes gerbiame ir didžiai vertiname“

DNB. KAUNAS. XI. 29. Generalinis komisaras Dr. von Renteln šeštadienį priešpiečiai Kaune lankėsi vienoje iš didžiausių generalinės srities metalų apdirbimo pramonės imonių, kur jis susipažino su Lietuvos darbininkais pačiame jų darbo įkarštyje prie mašinų. Generalinis komisaras, be kitų asmenų, lydejo mėstas komisaras SA—Oberfiufer Cramer ir pagrindinio skyriaus vedėjas Dr. Pense su skyriaus vedėju Dr. Hartmann, geležies ir metalo pramonės referentas ir igalio nis profesinėms sąjungoms.

Imonės vadovui, techninio ir prekybos skyriaus vedėjui, pasveikinus generalinį komisara, skyriaus vedėjas Dr. Hartmann trumpai apžvelgė imonės istoriją. Ši imonė, 1890 metais įkurta kaip vokiečių kilmės Šeimos, savo žydėjimo laikotarpi pergyveno dar prieš pasaulyni kara. Nuo 1918 m. imonė priklausė siaurui buvusios Lietuvos valstybės ūkio sričiai. Tuo būdu „Siemens“ martinės krosnys ir valcavimo mašinos buvo susabdytos. Labai domu yra tai, kad bolševikų laikais sovietai, prievertos būdu panaudodami darbo jėgas, megino kuo daugiau šia imone išplėsti panaudojant ja karui prieš Vokietiją ir visa Vakaru Europą. Darbininkų skaičius iš 400 buvo padidintas iki daugiau kaip 800 žmonių, nors jų panaudojimas buvo menkas. Vokiečių kariuomenė išlaikė kaučiauojama visa eilė asmenų, kurie tose vietose gyvena. Tos iš Rusijos siustos telegramos, kaip pažymi ir Prunskis, vietomis nevišiskai suprantamos ar atrodo nepilnos, bet jos vis dėlto pateikia siek tiek žinių apie mūsų tremtinius. Telegramose išskaičiuojama visa eilė asmenų, kurie tose vietose gyvena. Tose iš Rusijos siustos telegramos, kaip pažymi ir Prunskis, vietomis nevišiskai suprantamos ar atrodo nepilnos, bet jos vis dėlto pateikia siek tiek žinių apie mūsų tremtinius. Toliau laiško autorius paminėti Amerikos lietuvių pastangas šepti tremtinius ir ju daromus žygius išvairose vietose jų likimui palengvinti.

Amerikos bolševikuojai lietuvių bando sutrukdyti tremtinį šeplimo darbą, skelbdami, jog išvėtieji lietuvių i Rusijos gėlmes veko savu noru. Žinoma, tokia nešamone lietuvių netiki. Lietuviai Draugija Berlyne yra pasiuntusi i Amerika ištisus tremtinius sarašus, kurie jau dabar skelbiami Amerikos lietuvių spaudoje.

Konkrečius laiško duomenis paskelbsime vėliau.

DR. P. A.

Amerikos bolševikuojai lietuvių bando sutrukdyti tremtinį šeplimo darbą, skelbdami, jog išvėtieji lietuvių i Rusijos gėlmes veko savu noru. Žinoma, tokia nešamone lietuvių netiki. Lietuviai Draugija Berlyne yra pasiuntusi i Amerika ištisus tremtinius sarašus, kurie jau dabar skelbiami Amerikos lietuvių spaudoje.

Vaitelevičienė Ona, Kaunas, Juozapavičiaus pr. 35, už pakartotiną alaus kainų peržengimą — 112 RM.

Vaitelevičienė Ona, Kaunas, Juozapavičiaus pr. 35, už pakartotiną alaus kainų peržengimą — 112 RM.

Vaitelevičienė Ona, Kaunas, Juozapavičiaus pr. 35, už pakartotiną alaus kainų peržengimą — 112 RM.

Vaitelevičienė Ona, Kaunas, Juozapavičiaus pr. 35, už pakartotiną alaus kainų peržengimą — 112 RM.

Vaitelevičienė Ona, Kaunas, Juozapavičiaus pr. 35, už pakartotiną alaus kainų peržengimą — 112 RM.

Vaitelevičienė Ona, Kaunas, Juozapavičiaus pr. 35, už pakartotiną alaus kainų peržengimą — 112 RM.

Vaitelevičienė Ona, Kaunas, Juozapavičiaus pr. 35, už pakartotiną alaus kainų peržengimą — 112 RM.

Vaitelevičienė Ona, Kaunas, Juozapavičiaus pr. 35, už pakartotiną alaus kainų peržengimą — 112 RM.

Vaitelevičienė Ona, Kaunas, Juozapavičiaus pr. 35, už pakartotiną alaus kainų peržengimą — 112 RM.

Vaitelevičienė Ona, Kaunas, Juozapavičiaus pr. 35, už pakartotiną alaus kainų peržengimą — 112 RM.

Vaitelevičienė Ona, Kaunas, Juozapavičiaus pr. 35, už pakartotiną alaus kainų peržengimą — 112 RM.

Vaitelevičienė Ona, Kaunas, Juozapavičiaus pr. 35, už pakartotiną alaus kainų peržengimą — 112 RM.

Vaitelevičienė Ona, Kaunas, Juozapavičiaus pr. 35, už pakartotiną alaus kainų peržengimą — 112 RM.

Vaitelevičienė Ona, Kaunas, Juozapavičiaus pr. 35, už pakartotiną alaus kainų peržengimą — 112 RM.

Vaitelevičienė Ona, Kaunas, Juozapavičiaus pr. 35, už pakartotiną alaus kainų peržengimą — 112 RM.

Vaitelevičienė Ona, Kaunas, Juozapavičiaus pr. 35, už pakartotiną alaus kainų peržengimą — 112 RM.

Vaitelevičienė Ona, Kaunas, Juozapavičiaus pr. 35, už pakartotiną alaus kainų peržengimą — 112 RM.

Vaitelevičienė Ona, Kaunas, Juozapavičiaus pr. 35, už pakartotiną alaus kainų peržengimą — 112 RM.

Vaitelevičienė Ona, Kaunas, Juozapavičiaus pr. 35, už pakartotiną alaus kainų peržengimą — 112 RM.

Vaitelevičienė Ona, Kaunas, Juozapavičiaus pr. 35, už pakartotiną alaus kainų peržengimą — 112 RM.

Vaitelevičienė Ona, Kaunas, Juozapavičiaus pr. 35, už pakartotiną alaus kainų peržengimą — 112 RM.

Vaitelevičienė Ona, Kaunas, Juozapavičiaus pr. 35, už pakartotiną alaus kainų peržengimą — 112 RM.

Vaitelevičienė Ona, Kaunas, Juozapavičiaus pr. 35, už pakartotiną alaus kainų peržengimą — 112 RM.

Vaitelevičienė Ona, Kaunas, Juozapavičiaus pr. 35, už pakartotiną alaus kainų peržengimą — 112 RM.

Vaitelevičienė Ona, Kaunas, Juozapavičiaus pr. 35, už pakartotiną alaus kainų peržengimą — 112 RM.

Vaitelevičienė Ona, Kaunas, Juozapavičiaus pr. 35, už pakartotiną alaus kainų peržengimą — 112 RM.

Vaitelevičienė Ona, Kaunas, Juozapavičiaus pr. 35, už pakartotiną alaus kainų peržengimą — 112 RM.

Vaitelevičienė Ona, Kaunas, Juozapavičiaus pr. 35, už pakartotiną alaus kainų peržengimą — 112 RM.

Vaitelevičienė Ona, Kaunas, Juozapavičiaus pr. 35, už pakartotiną alaus kainų peržengimą — 112 RM.

Vaitelevičienė Ona, Kaunas, Juozapavičiaus pr. 35, už pakartotiną alaus kainų peržengimą — 112 RM.

Vaitelevičienė Ona, Kaunas, Juozapavičiaus pr. 35, už pakartotiną alaus kainų peržengimą — 112 RM.

Vaitelevičienė Ona, Kaunas, Juozapavičiaus pr. 35, už pakartotiną alaus kainų peržengimą — 112 RM.

Vaitelevičienė Ona, Kaunas, Juozapavičiaus pr. 35, už pakartotiną alaus kainų peržengimą — 112 RM.

Vaitelevičienė Ona, Kaunas, Juozapavičiaus pr. 35, už pakartotiną alaus kainų peržengimą — 112 RM.

Vaitelevičienė Ona, Kaunas, Juozapavičiaus pr. 35, už pakartotiną alaus kainų peržengimą — 112 RM.

Vaitelevičienė Ona, Kaunas, Juozapavičiaus pr. 35, už pakartotiną alaus kainų peržengimą — 112 RM.

Vaitelevičienė Ona, Kaunas, Juozapavičiaus pr. 35, už pakartotiną alaus kainų peržengimą — 112 RM.

Vaitelevičienė Ona, Kaunas, Juozapavičiaus pr. 35, už pakartotiną alaus kainų peržengimą — 112 RM.

Vaitelevičienė Ona, Kaunas, Juozapavičiaus pr. 35, už pakartotiną alaus kainų peržengimą — 112 RM.

Vaitelevičienė Ona, Kaunas, Juozapavičiaus pr. 35, už pakartotiną alaus kainų peržengimą — 112 RM.

Vaitelevičienė Ona, Kaunas, Juozapavičiaus pr. 35, už pakartotiną alaus kainų peržengimą — 112 RM.

Vaitelevičienė Ona, Kaunas, Juozapavičiaus pr. 35, už pakartotiną alaus kainų peržengimą — 112 RM.

Vaitelevičienė Ona, Kaunas, Juozapavičiaus pr. 35, už pakartotiną alaus kainų peržengimą — 112 RM.

Vaitelevičienė Ona, Kaunas, Juozapavičiaus pr. 35, už pakartotiną alaus kainų peržengimą — 112 RM.

Vaitelevičienė Ona, Kaunas, Juozapavičiaus pr. 35, už pakartotiną alaus kainų peržengimą — 112 RM.

Vaitelevičienė Ona, Kaunas, Juozapavičiaus pr. 35, už pakartotiną alaus kainų peržengimą — 112 RM.

Vaitelevičienė Ona, Kaunas, Juozapavičiaus pr. 35, už pakartotiną alaus kainų peržengimą — 112 RM.

Vaitelevičienė Ona, Kaunas, Juozapavičiaus pr. 35, už pakartotiną alaus kainų peržengimą — 112 RM.

Vaitelevičienė Ona, Kaunas, Juozapavičiaus pr. 35, už pakartotiną alaus kainų peržengimą — 112 RM.

Vaitelevičienė Ona, Kaunas, Juozapavičiaus pr. 35, u